URDHËR
Nr. 290, datë 4.5.2020

PËR MIRATIMIN E PROTOKOLLIT TË FUNKSIONIMIT TË QENDRAVE REZIDENCIALE PUBLIKE DHE JOPUBLIKE, QË OFROJNË SHËRBIMIN E STREHIMIT AFATGJATË PËR TË MOSHUARIT, GJATË PERIUDHËS SË FATKEQËSISË NATYRORE PËR ARSYE TË EPIDEMISË COVID-19

Në mbështetje të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të ligjit nr. 10107, datë 30.3.2009, "Për kujdesin shëndetësor në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, të nenit 7, të ligjit nr. 15/2016, "Për parandalimin dhe luftimin e infeksioneve dhe sëmundjeve infektive", të nenit 24, të ligjit nr. 121/2016, "Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë", të pikës 6.1, të VKM-së nr. 243, datë 24.3.2020, "Për shpalljen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore",

URDHËROJ:

1. Miratimin e "Protokollit të funksionimit të qendrave rezidenciale publike dhe jopublike, që ofrojnë shërbimin e strehimit afatgjatë për të moshuarit, gjatë periudhës së fatkeqësisë natyrore, për arsye të epidemisë COVID-19", sipas tekstit bashkëlidhur këtij urdhri.
2. Ngarkohen Shërbimi Social Shtetëror, qendrat rezidenciale publike dhe jopublike për të moshuarit, si dhe bashkitë për zbatimin e këtij urdhri.

Ky urdhër hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare dhe i shtrin efektet deri në përfundim të epidemisë COVID-19.

MINISTËR I SHËNDETËSISË
DHE MBROJTJES SOCIALE
Ogerta Manastirliu

PROTOKOLL

PËR FUNKSIONIMIN E QENDRAVE REZIDENCIALE PUBLIKE DHE JOPUBLIKE, TË CILAT OFROJNË SHËRBIM REZIDENCIAL PËR TË MOSHUARIT, NË SITUATËN E EPIDEMISË COVID-19

Prill, 2020

Hyrje

"Protokolli për funksionimin e qendrave rezidenciale publike dhe jopublike që ofrojnë shërbimin e strehimit afatgjatë për të moshuarit në situatën e epidemisë COVID-19" u përgatit nga Shërbimi Social Shtetëror (SHSSH) dhe Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (MSHMS)

"Protokolli i emergjencës COVID-19 për institucionet rezidenciale për të moshuar" është i vlefshëm vetëm në kushtet e gjendjes së fatkeqësisë natyrore si pasojë e përhapjes së infeksionit të shkaktuar nga COVID-19 (mund të përdoret si referencë në kushte të emergjencave të ngjashme të sëmundjeve infektive e pandemive, duke përditësuar pjesë të caktuara të tij në varësi të llojit të sëmundjes dhe masave përkatëse që do ndërmerren nga shteti për përballimin e saj).

Protokolli nuk shfuqizon standardet dhe procedurat e funksionimit të qendrave rezidenciale publike e jopublike që ofrojnë shërbime të specializuara të strehimit afatgjatë, zbatimi i të cilave mbetet i detyrueshëm në situatë joemergjence. Zbatimi i "Protokollit të emergjencës COVID-19" hyn në fuqi menjëherë pas miratimit dhe ndërpritet kur gjendja e fatkeqësisë natyrore si pasojë e

përhapjes së infeksionit të shkaktuar nga COVID-19 të deklarohet "e përfunduar" nga Qeveria e Shqipërisë.

1. Qëllimi i protokollit

"Protokolli për funksionimin e qendrave rezidenciale publike dhe jopublike që ofrojnë shërbimin e strehimit afatgjatë për shtëpitë e të moshuarve në situatën e epidemisë COVID-19" synon t'u vijë në ndihmë ofruesve të këtij shërbimi për të funksionuar sa më efektivisht në përputhje me kufizimet për shkak të masave parandaluese. Zbatimi i "Protokollit të emergjencës për parandalimin e përhapjes së infeksionit të shkaktuar COVID-19 për qendrat rezidenciale", i ndihmon punonjësit e institucionit, për të ofruar shërbimin e nevojshëm për të moshuarit pa cenuar shëndetin dhe jetën e tyre apo familjarëve dhe komunitetit në tërësi.

Në 11 mars 2020 COVID-19 u deklarua nga Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBSH) si pandemi globale, ndërsa në 24 mars 2020, Qeveria e Shqipërisë shpalli gjendjen e fatkeqësisë natyrore, me Vendim të Këshillit të Ministrave nr. 243/2020 "Për shpalljen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore". Ndonëse në këtë situatë masat parandaluese synojnë distancimin social, izolimin dhe të punuarit kryesisht nga shtëpia, është shumë e rëndësishme që shërbimet mbështetëse të specializuara që ofrohen nga qendrat rezidenciale publike dhe jopublike të mos mbyllen. Kjo gjë dikton nevojën e marrjes së masave shtesë të aplikueshme për funksionimin e tyre, vetëm për periudhën e emergjencës. Me mbërritjen e COVID-19, Qeveria e Shqipërisë ka ndërmarrë një sërë masash kufizuese për të parandaluar përhapjen e tij në masë në komunitet duke qenë se dhe të moshuarit është kategoria më e rrezikuar. Distancimi social dhe izolimi kanë përfshirë dhe kufizimin e një tërësi shërbimesh në komunitet. POR, respektimi i parimit të mosdiskriminimit të përfituese/it të shërbimeve të strehimit emergjent as për shkaqe shëndetësore, diktojnë nevojën e mbajtjes hapur të qendrave rezidenciale që ofrojnë shërbimin e specializuar të strehimit afat gjatë për të moshuarit. Në mënyrë që kjo të ndodhë, si personeli ashtu edhe personat që marrin shërbime në institucionet e përkujdesit për të moshuar, duhet të mbahen të shëndetshëm.

Prandaj është shumë e rëndësishme që të reagohet ndaj kësaj situate bazuar vetëm në informacion të saktë dhe nga burime të besueshme, si Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në https://shendetesia.gov.al/ dhe Instituti i Shëndetit Publik në http://www.ishp.gov.al/

2. Si duhet të veprohet për përballimin e pandemisë

2.1. Rregulla te përgjithshme

Siç theksohet në këshillat dhe informacionin e vazhdueshëm që jep në mënyrë të përditësuar Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale apo Instituti i Shëndetit Publik, por edhe në praktikat më të mira ndërkombëtare të përballimit të pandemisë COVID-19, është e rëndësishme që edhe në qendrat rezidenciale të ofrimit të shërbimit rezidencial, të respektohen detyrimisht një minimum rregullash ku të parashikohet zbatimi i masave mbrojtëse për të shmangur rrezikun e infektimit apo të shpërndarjes së virusit të COVID-19. Në përputhje me sa më sipër rregullat për vazhdimin e funksionimit të institucioneve përshkruhen në vijim:

- Gjatë periudhës së izolimit për shkak të emergjencës disa punonjës duhet të qëndrojnë dhe jetojnë në institucion, sipas një kalendari list-prezencë. Për qendrat publike ky kalendar miratohet nga SHSSH-ja. Pjesa tjetër mund të shkojë në shtëpi dhe të ofrojë shërbimet që janë të rëndësishme përmes telefonit.
- Mos lejoni asnjë vizitor/e në institucion deri në përfundimin e situatës së izolimit për shkak të emergjencës.
- Mos lejoni hyrje/dalje në institucion, me përjashtim të punonjëseve përgjegjëse për blerjen e produkteve të veçanta për situata të veçanta.

Në këtë rast:

- Merrni masa që punonjësja që del për blerje të jetë e pajisur me të gjitha mjetet mbrojtëse (maskë, dorashka) dhe sigurohuni që ajo i njeh mirë të gjitha rregullat për të ruajtur distancën

fizike 1.5-2 metër nga të tjerët, për të mos prekur me duar fytyrën, gojën, sytë, hundën, si dhe rregullat e tjera të reagimit në rast teshtitjeje, kollitjeje.

- Kur punonjësja kthehet në institucion së bashku me blerjet, duhet të lërë jashtë këpucët, të bëjë menjëherë ç'paketimin (heqjen e produkteve nga qeset me kujdes dhe hedhjen e qeseve në kosh, së bashku me dorezat dhe maskën e përdorur), të lajë menjëherë duart me sapun e ujë të rrjedhshëm për 20 sekonda, të vendosë në vendin e tyre produktet e blera dhe më pas të lajë sërish duart me sapun e ujë të rrjedhshëm për 20 sekonda, përpara sesa të prekë ndonjë gjë tjetër.

- Përgatituni për një periudhë izolimi për shkak të emergjencës, që nuk dihet sa zgjat, duke bërë rezervimin e ushqimit dhe furnizimet thelbësore, si, sapun, dezinfektues duarsh, maska për fytyrën (leckë mjekësore dhe e thjeshtë, ndërsa maskë mjekësore vetëm për personat me simptoma të infektimit nga COVID-19), dorashka, mjete pastruese dhe dezinfektuese të ambientit, peshqirë letre (ose letra kuzhine), shami letre, qese për grumbullimin e mbeturinave, produkte të higjienës vetjake, etj. Gjithashtu është e rëndësishme të keni gjendje një numër të mjaftueshëm termometrash (p.sh nga një për dhomë, por jo termometra që masin temperaturën nga goja), si dhe një sasi të mjaftueshme të ilaçeve për trajtimin e sëmundjeve të caktuara dhe shqetësimeve të caktuara të stinës apo me të cilat mund të jeni ndeshur më herët gjatë trajtimit të rasteve në institucion (siç ju këshillon mjeku).

- Informoni të gjithë të moshuarit aktual në institucion për çdo vendim që merret nga qeveria, për zgjatjen e periudhës së izolimit për shkak të emergjencës dhe sigurojini ato që i keni marrë masat e duhura, për të mos cenuar cilësinë e ofrimit të shërbimeve.

- Tregoni vëmendje maksimale dhe merrni të gjitha masat parandaluese paraprake, edhe nëse asnjë përfitues apo punonjës i/e institucion nuk shfaq shenja të një infektimi të mundshëm me COVID-19. Kjo pasi, mund të ndodhë që të ketë persona bartës të virusit, të cilët nuk shfaqin simptoma. Me fjalë të tjera, konsideroni të gjithë personat si të prekur me COVID-19, për të respektuar rigorozisht masat e distancimit social, rregullat e higjienës, masat parandaluese, etj., por KUJDES, të mos krijoni mundësi për diskriminim apo keqtrajtim të përfitueseve dhe punonjëseve

- Shpjegojuni me kujdes dhe imtësi të moshuarve:
- çfarë është COVID-19,
- cilat janë masat paraprake parandaluese,
- përse nevojitet kufizimi, si do të ndikojë kjo në mënyrën e të jetuarit në institucion,
- përse ka rëndësi respektimi me rigorozitet i të gjithë rregullave të reja të vendosura,
- përse ka ndryshime në rregullore (duke saktësuar edhe se cilat janë ato),
- si duhet të sillen dhe reagojnë në situata të caktuara, etj.

- Kur është e mundur shoqëroni të gjitha shpjegimet e mësipërme edhe me postera ilustrues të afishuara në ambientet e institucionit, postera të larjes dhe dezinfektimit të duarve në tualete dhe në ambientin e ngrënies, rregullat e ndryshuara të printuara dhe afishuara, etj.

- Printojeni dhe afishojeni në vende të dukshme çdo ndryshim në rregullore, që lidhet me funksionimin e institucionit për periudhën e emergjencës së pandemisë COVID-19. Njëkohësisht sqaroni të gjithë punonjëset dhe banorët për këto ndryshime dhe kohëzgjatjen e tyre. Sigurohuni që sqarimet të jenë me gjuhë të përshtatshme dhe të kuptueshme nga/për të gjitha grupet e përfituesve dhe po kështu edhe materialet e afishuara.

- Aplikoni sa më shumë të jetë e mundur masa të distancimit social, pra të moshuarit në institucion të mbahen sa më larg njëri tjetrit, si dhe të qëndrojnë mundësisht në dhoma të veçanta (nëse hapësira dhe numri i përfitueseve e lejojnë këtë gjë). Po kështu, qëndrimi në tavolinë për konsumimin e vakteve (nëse e lejon hapësira) të bëhet duke ruajtur distancën të paktën 1 metër larg njëra-tjetrës, ose të organizohet konsumimi i vakteve me disa frekuenca orare.

- Zbatoni një rutinë ditore në mënyrë strikte dhe të rregullt ku të përfshihen:
- Pastrimi dhe dezifektimi i rregullt i të gjitha ambienteve të institucionit dy herë në ditë.
- Pastrimi dhe dezifektimi i sipërfaqeve apo mjeteve, me të cilat ka kontakt më të shpeshtë (tavolina, dorezat e dyerve, doreza e frigoriferëve, mjetet personale si celularë, etj.) çdo dy orë

matja e temperaturës (së punonjëseve dhe banoreve) dhe mbajtja shënim e saj dy herë në ditë (jo me termometër që mat temperaturën nëpërmjet gojës). Sterilizoni termometrin pas matjes.

- Mbajtja e higjienës vetjake përmes të bërit dush. Zbatimi i rregullit të larjes së shpeshtë të duarve me ujë të rrjedhshëm e sapun, për jo më pak se 20 sekonda (minimalisht sa herë që shkohet në tualet, përpara dhe pas ngrënies, përpara gjumit, sa bëhet zgjimi, sa herë të̈shtin apo kollitet, etj.).
- Përdorimi i dezinfektuesit të duarve sa herë të jetë e mundur dhe detyrimisht në pamundësi të larjes së duarve.
- Shmangni kontaktet me prekje dhe dhënien e duarve ndërmjet përfitueseve, punonjësve, përfituesve dhe punonjësve.
- Shmangni prekjen e fytyrës, gojës, hundës dhe syve me duar të papastra apo të padezinfektuara.
- Shmangni përdorimin e përbashkët apo shkëmbimin mes njëra tjetrës së sendeve personale. Përdorni peshqirë personalë si për duart edhe për fytyrën apo për dushin.
- Shmangni përdorimin e të njëjtëve peshqir. Kur është e mundur zëvendësoni peshqirët e copës për duart dhe fytyrën me ato të letrës dhe pas përdorimit hidhini menjëherë në koshin e mbeturinave.
- Mbani rregullisht higjienën në tualete (si ato të dhomave dhe ato të përbashkëta). Kujdesuni që në tualete të mos mungojnë sapuni dhe mjetet e tjera dezinfektuese, si dhe ato për pastrimin dhe higjienizimin e tualetit.
- Në mënyrë të veçantë tualetet e përbashkëta duhet të pastrohen menjëherë pas përdorimit nga secili person që i përdor. Ajroseni institucionin duke hapur dritaret gjatë ditës dhe mbyllini në darkë.
- Shmangni sa më shumë qëndrimin në një ambient të përbashkët dhe takimet e përbashkëta. Për takime apo diskutime që duhet të zhvillohen domosdoshmërish, kur e lejon infrastruktura e godinës së institucionit, shfrytëzoni ambiente të hapura si tarraca apo oborre, ose dhoma të mëdha ku mund të respektohet distanca nga njëra tjetra.

Në pamundësi, kërkojuni të gjithë të moshuarve në takim të mbajnë maska dhe doreza, të mos prekin, japin dorën apo përqafojnë njëri-tjetrin, të mos prekin fytyrën me duar gjatë takimit, të lajnë menjëherë duart në përfundim të tij, etj.

- Përgatisni të paktën një dhomë izolimi, mundësisht me tualet brenda ose me tualetin ngjitur. Dhoma duhet të ketë edhe dritare për ajrosje dhe duhet të jetë e gatshme për përdorim, në rast se dikush nga të moshuarit aktual në institucion shfaq shenja të një infektimi të mundshëm, ashtu edhe nëse në institucioni do të paraqitet një i moshuar i ri e re për t'u përfshirë në shërbim.
- Pajiseni atë me të gjitha mjetet dhe produktet që ju siguroni zakonisht për të gjithë të moshuarit dhe siguroni edhe materiale shtesë për argëtimin e tyre dhe për t'i mbajtur të zënë (libra, televizor, gazeta, lojëra, materiale artizanale, letra).
- Në rastet kur ndonjë i moshuar vdes nga shkaqe natyrale lajmëroni shërbimet funerale të Bashkisë për të kryer ceremoninë mortore. Kujdes shmangni grumbullimet e të moshuarve për kryerjen e ritualit të ceremonisë mortore brenda institucionit.
- Punonjësit e shërbimeve funerale të bashkisë nuk lejohen të hyjnë brenda institucionit dhe i moshuari përcillet nga punonjësit e institucionit, që janë izoluar deri tek porta e jashtme e institucionit. Punonjësit nuk duhet të harrojnë, të vendosin maskat dhe dorezat gjatë gjithë kohës.

3. Hapat që duhet të ndiqen për pranimin e një të moshuari në situatë emergjente

3.1 Referimi

Referimi i të moshuarve për t'u sistemuar në IPSH gjatë periudhës së situatës të pandemisë bëhet nga të afërm, policia, qendra shëndetësore, qendrat e emergjencës, OJF, qytetar të cilët i drejtohen Drejtorisë Rajonale të Shërbimit Social Shtetëror ose Drejtorisë të Shërbime Sociale në Bashki.

- Një i moshuar i ri në institucion ka të drejtën, për t'u trajtuar me shërbime mbështetëse të specializuara, edhe në situatën e emergjencës së COVID-19.

- Dyshimi mbi kushtet shëndetësore të tij/saj nuk mund të kthehet në faktor diskriminues, për mohimin e të drejtës për t'u trajtuar me shërbime mbështetëse të specializuara, si dhe për t'u mbrojtur.

- Duhet që të plotësohet formulari apo dokumente, që vërtetohet se i moshuari është pranuar si rast emergjent.

- Urdhri i pranimit si rast emergjent merret nga Drejtoria e Shërbimeve Sociale në Bashki dhe Shërbimi Social Shtetëror, brenda 24-48 orëve dhe i dërgohet institucionit elektronikisht ose me postë.

- Shoqërimi i të moshuarve në institucion bëhet nga institucioni ku ndodhet i moshuari, si policia, spital, qendra shëndetësore, qendra emergjente, i afërm etj., në bashkëpunim me punonjësit e Bashkisë ose punonjësin social të Drejtorisë Rajonale të Shërbimit Social Shtetëror (DRSHSSH).

- Në momentin e pranimit të të moshuarit në institucion, mbahet proces-verbal pranimi midis palëve që shoqërojnë të moshuarin dhe punonjësi që e pret, duke respektuar distancën dhe rregullat e sigurisë.

- Në ditët në vijim institucioni njofton punonjësin social të njësisë administrative ku ka vendbanimin i moshuari, që të përgatis dokumentacionin përkatës në plotësimin e dosjes për marrjen e vendimit të komisionit të pranimit pranë Shërbimit Social Shtetëror ose Drejtorisë të Shërbime Sociale Bashkisë

3.2 masat

Përpara se të merret vendimi që një personi i ri të hyjë në institucion, ai detyrimisht duhet të bëjë analizën (tamponin) për identifikimin nëse është ose jo e infektuar me COVID-19. Nëse përgjigja nga analiza del pozitive, personi nuk do të strehohet në strehës, por do të karantinohet në godinat e përcaktuara nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale për këtë qëllim.

Për çdo rast të ri që paraqitet me nevojën për t'u strehuar në institucion, do të ndiqen në mënyrë të detyrueshme hapat në vijim:

- Përfituesi i shërbimit duhet të mbahet në izolim në dhomën e veçantë, që ju keni përgatitur për izolim. Atij duhet t'i ofrohet shërbimi i domosdoshëm, duke ruajtur në mënyrë rigoroze distancën dhe përdorimin e mjeteve parandaluese (maskë, dorashka), edhe nëse nuk ka ndonjë simptomë të COVID-19.

- Përfituesit i bëhet e ditur që përpara mbërritjes në institucionin rezidencial, se do t'u duhet të nënshtrohet testimit për Covid-19 brenda 48 orëve. Deri në marrjen e rezultateve ai është i detyruar të qëndrojë i izoluar në dhomën e veçantë. Në raste pamundësie të një testimi, i moshuari i sapo pranuar, duhet të qëndrojnë 14 ditë të izoluar në dhomën e përcaktuar në institucion për këtë qëllim.

- Me pranimin e këtij kushti, cilido/cilado që hyn në institucion, duhet së pari të ketë matur temperaturën dhe përpara se të hyjë, të dezinfektojë këpucët, si dhe duart me dezinfektues me alkool.

- Komunikoni me të dhe jepini të gjitha mesazhet e mirëseardhjes dhe orientimit, siç bëni zakonisht kur pranohet në institucion një rast i ri.

- I shpjegoni të porsaardhurit se është i mirëpritur në institucion dhe se masat që po merren janë në kuadër të emergjencës për shkak të COVID-19.

- I shpjegoni se COVID-19 është shumë infektiv, por shumica e personave të infektuar shërohen pa ndërhyrje mjekësore. Por është e rëndësishme që të zbatohen me rigorozitet të gjitha rregullat dhe këshillat për këtë situatë.

- Të gjitha ushqimet duhet t'i serviren të moshuarit të ri në dhomë. Vendosni ushqimin tek tavolina, ndërkohë që ju largoheni dhe ruani distancën.

- Punonjëset e institucionit dhe të moshuarit e tjerë, duhet të komunikojnë me të moshuarin e ri dhe ta përfshijnë atë në biseda nëpërmjet derës së dhomës. Nëse i moshuari nuk ka ndonjë simptomë gjatë ditëve të qëndrimit në izolim, pas javës së parë, komunikimi me të mund të bëhet

edhe me derën hapur duke ruajtur distancën. Gjeni mënyra krijuese për të mbajtur të angazhuar përfituesin e ri, edhe pse në izolim.

- Shpjegoni se i moshuari do t'i marrë të gjitha shërbimet e akomodimit, ushqimit, mjekimet dhe shërbime të tjera plotësuese, si dhe çdo send tjetër që zakonisht u siguroni të gjitha përfituesve.
- Informojeni për masat e veçanta të marra për t'i krijuar mundësinë të angazhohet me diçka dhe të kalojë kohën sa më qetë/këndshëm gjatë periudhës së izolimit
- Shpjegoni të moshuarin, se do t'i lejohet përdorimi i një telefoni celular nëse është e nevojshme.
- Vijeni në dijeni që psikologia e qendrës, do ta kontaktojë në celular dhe ndihmojeni të ruajë në celular numrin e saj.
- Nëse gjatë periudhës së izolimit 14-ditor i moshuari shfaq simptomat e një infektimi të mundshëm, apo shenjat klinike të infektimit nga COVID-19, lajmërohet urgjenca.
- Në varësi të simptomave që shfaq i moshuari i izoluar, konsultohuni me mjekët në numrin 127.
- Pasi përfundon me sukses periudha 14-ditore e izolimit, prezantojeni të moshuarin e ri me të moshuarit e tjerë dhe me ambientet e institucionit, duke ruajtur distancën, duke mos lejuar takime me dhënie duarsh dhe duke shpjeguar rregullat e reja të vendosura në situatën e emergjencës.
- Përpara se të bëni këtë prezantim, duhet të flisni me përfituesit e tjerë dhe t'u shpjegoni që e ka kaluar me sukses periudhën 14-ditore të detyrueshme të vetë-izolimit dhe t'u kujtoni, që të vijojnë me respektimi e rregullave të vendosura për shkak të situatës së pandemisë së COVID-19.

4. Hapat që do të ndiqen, nëse një përfitues që ndodhet aktualisht në institucion, shfaq simptoma të infektimit të mundshëm me COVID-19

Nëse një përfitues shfaq simptoma të infektimit të mundshëm me COVID-19, si kollë e thatë, temperaturë e lartë, vështirësi në frymëmarrje, dhimbje muskujsh dhe dobësi, veproni menjëherë si në vijim:

- Shpjegoi përfituesit se simptomat që po shfaq, paralajmërojnë se mund të ketë COVID-19 dhe bazuar në udhëzimet e Komitetit Teknik të Përkohshëm të ngritur për përballimin e emergjencës së pandemisë COVID-19, duhet të trajtohet si rast i dyshuar ose person nën hetim. Për këtë qëllim përfituesi duhet të mbahet në dhomën e izolimit dhe nën kontroll.
- Zhvendoseni atë në dhomën e veçantë për izolim dhe jepini një maskë për fytyrën
- Shpjegoi se COVID-19 është shumë infektiv, por shumica e personave të infektuar shërohen pa ndërhyrje mjekësore. Por është e rëndësishme që të zbatohen me rigorozitet të gjitha rregullat dhe këshillat për këtë situatë.
- Shpjegoni edhe një herë të gjitha rregullat e kujdesit personal dhe të higjienës.
- Sqaroni se do të duhet të qëndrojë në një dhomë të veçantë për 14 ditë.
- Shpjegoni se përfituesi do t'i marrë të gjitha shërbimet e akomodimit, ushqimit, setit të dinjitetit (dhe çdo send tjetër që zakonisht u siguroni të gjitha përfitueseve)
- Informoni për masat e veçanta të marra, për t'i krijuar mundësinë të angazhohet me diçka dhe të kalojë kohën sa më qetë/këndshëm gjatë periudhës së izolimit
- Shpjegoni përfituesin se do t'i lejohet përdorimi i një telefoni celular, por duke i theksuar rregullat për sigurinë për përdorimin e telefonit celular. Vëreni në dijeni që psikologia e qendrës do ta kontaktojë në celular dhe ndihmojeni të ruajë në celular numrin e saj.
- Përgatisni një plan për ofrimin e shërbimeve të kujdesit dhe për rutinën ditore të përfituesit. Nëse ka nevojë për mbështetje psiko-sociale, mundësojeni kryesisht përmes telefonit. Sugjerohet që këshilluesja të mbajë komunikim me telefon të paktën dy herë në ditë me të.
- Të gjitha ushqimet duhet t'i serviren në derën e dhomës të tij/ saj. Vendosni ushqimin tek dera dhe njoftojeni që ta marrë, ndërkohë që ju largoheni dhe ruani distancën. Pasi mbaron së ngrëni, përfituesi duhet të pastrojë enët me pastrues (i cili duhet të jetë i vendosur në dhomën e tij/saj) dhe t'i lerë ato tek dera. Punonjësja e institucionit, duhet t'i marrë (patjetër me dorashka) dhe t'i dezinfektojë dhe lajë. Pasi t'i verë në vend duhet të lajë dhe dezinfektojë sërish duart.

- Në varësi të simptomave që shfaq përfituesi i izoluar, konsultohuni me mjekët në numrin 127, ose në linjën e gjelbër 0800 40 40.

- Shpjegoni përfituesin që për sa kohë nuk shfaq shenja klinike, nuk mund të bëjë testin molekular (tamponin).

- Nëse simptomat klinike shtohen gjatë periudhës së izolimit, njoftoni në numrin 127. KUJDES: duhet të merren masa, që të mos bëhet publike situata, pasi vë në rrezik jetët e banoreve dhe punonjëseve të tjerë, jo vetëm për situatën e emergjencës, por edhe në terma afatgjatë.

- Nëse nga kryerja e testit molekular (tamponit), përfituesi rezulton pozitiv me COVID-19, përfituesi kalon për ndjekje të mëtejshme në një nga spitalet COVID.

- Testi molekular i bëhet detyrimisht edhe përfituesve të tjerë, që kanë qëndruar pranë të moshuarit dhe punonjësve që i kanë shërbyer përfituesit gjatë kësaj kohe, por duhet diskutuar edhe me mjek specialist epidemiolog ose ISHP, për të testuar përfituesit e tjerë.

5. Referenca/baza ligjore

-Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 312, datë 18.4.2020, "Për propozimin Kuvendit të Republikës së Shqipërisë për dhënien e pëlqimit për zgjatjen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore, të shpallur me vendimin nr. 243, datë 24.3.2020, të Këshillit të Ministrave".

-Vendim i Kuvendit nr. 18/2020, datë 23.4.2020, "Për dhënien e pëlqimit për zgjatjen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore".

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 243, datë 24.3.2020, "Për shpalljen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore".

- Akt Normativ i Këshillit të Ministrave nr. 8, datë 24.3.2020, "Për disa shtesa dhe ndryshime në aktin normativ nr. 3, datë 15.3.2020, të Këshillit të Ministrave "Për marrjen e masave të veçanta administrative gjatë kohëzgjatjes së periudhës së infeksionit të shkaktuar nga COVID-19", të ndryshuar.

- Urdhër i Ministres së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale nr. 157, datë 10.3.2020, "Për marrjen e masave për parandalimin e infektimit nga COVID-19 të përfituesve të shërbimeve të përkujdesit shoqëror".

- Urdhër i Ministres së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale datë 24 janar 2020, për "Përforcimin e përgatitjes për t'u mbrojtur ndaj depërtimit së koronavirusit të ri dhe parandalimit të përhapjes së tij në Shqipëri".

- Urdhri i Drejtoreshës së Shërbimit Social nr. 92, datë 11.03.2020, "Për marrjen e masave të veçanta për parandalimin e infeksionit të shkaktuar nga COVID-19".

- Plani i Veprimit për Shqipërinë: "Parandalimi, përgatitja dhe përgjigja kundër COVID-19", përgatitur nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe Instituti i Shëndetit Publik.

- Vendim i datës 8.3.2020 i Komitetit të Përkohshëm për infeksionin e përhapur nga koronavirusi i ri.

- Urdhër i Ministres së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale nr. 132, datë 8.3.2020 "Për mbylljen e aktiviteteve publike dhe jopublike dhe anulimin e grumbullimeve masive në vende të mbyllura apo të hapura".

- Urdhër i Ministres së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale nr. 193, datë 20.3.2020 "Për mbylljen apo kufizimin e lëvizjeve në Republikën e Shqipërisë" i ndryshuar, etj.

P.S Për më shumë detaje mbi COVID-19, lutemi referohuni:
http://www.ishp.gov.al/pyetje-dhe-pergjigje-te-shpeshta-virusidhe-semundja-nga-covid-19/